

AGRORESURSU UN EKONOMIKAS INSTITŪTS
Stendes pētniecības centrs

APSTIPRINU

Direktore I. Stabulniece

PĀRSKATS

Par ZM atbalstītā un deleģētā projekta

Selekcijas materiāla novērtēšanas programma 2023. gadam integrēto un bioloģisko lauksaimniecības kultūraugu audzēšanas tehnoloģiju ieviešanai

Ziemas miežu selekcijas materiāla novērtēšana

rezultātiem 2023. gadā.

Lauku atbalsta dienesta Lēmums par atbalsts piešķiršanu
10.9.1-11/23/1653-e (19.05.2023)

DARBA VADĪTĀJA: Dr.agr. M. BLEIDERE

DIŽSTENDE 2023

2023. gadā Agroresursu un ekonomikas institūta Laukaugu selekcijas un agroekoloģijas nodaļā ir uzsākts ziemas miežu selekcijas programma, ar mērķi veidot jaunas, augstražīgas, ziemcietīgas, pret slimībām un veldrēšanos izturīgas ziemas miežu šķirnes, kas piemērotas Latvijas agrometeoroloģiskajiem apstākļiem un dažādiem izmantošanas virzieniem (lopbarība un iesals).

Uzdevumi 2023./24. gadā

1. Uzsākt darba kolekcijas veidošanu, iekļaujot ziemas miežu šķirnes ar saimnieciski lietderīgām pazīmēm un potenciālo piemērotību Latvijas agroklimatiskajiem apstākļiem.
2. Iekārtot lauka izmēģinājumus saimniecisko pazīmju novērtējumam un hibridizācijas programmas realizācijai.
3. Uzsākt metodikas izstrādi ziemas miežu jarovizācijas veikšanai siltumnīcas apstākļos.

Lauka izmēģinājumu metodika

2023. gadā, uzsākot ziemas miežu selekcijas programmu, studēta literatūra par ziemas miežu selekcijas izlases kritērijiem un uzsākta darba kolekcijas izveide. Apzināts šobrīd Latvijā audzēšanai ieteiktais un piedāvājumā esošais šķirņu klāsts, Agroresursu un ekonomikas institūtā līdz šim radītais selekcijas materiāls.

Ziemas miežu genotipu saimniecisko pazīmju (graudu raža, augu morfoloģiskās pazīmes, fenoloģiskās pazīmes, izturība pret slimībām un veldrēšanos, graudu fizikālās un bioķīmiskās pazīmes) novērtēšanai 2023./24. gada sezonā iekārtoti lauka izmēģinājumi 5.0 m² lauciņos 2 atkārtojumos (1. tabula), ar izsējas normu 450 dīgtspējīgas sēklas uz m². Pirmā gada lauka izmēģinājumā iekļautas Latvijas un ārvalstu izcelsmes ziemas miežu selekcijas līnijas, kā arī Latvijas Augu šķirņu kataloga ziemas miežu šķirnes, kas izmantotas kā standarta šķirnes saimniecisko īpašību novērtējuma valsts lauka izmēģinājumos.

1. tabula

Ziemas miežu šķirnes un selekcijas līnijas 2023./2024. gada lauka izmēģinājumiem saimniecisko pazīmju novērtējumam

N.p.k.	Lauc. #, 2023/24	Genotips	Izcelsme	Piezīmes
5 m²; 450 graudi/m²				
1	ST66	KWS Kosmos	Vācija	SĪN standarts
2	ST67	KWS Keeper	Vācija	SĪN standarts, LV katalogā
3	ST68	SU Midnight	Vācija	6-k; LV selekcijas līnija
4	ST69	F03-2/1	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
5	ST70	F03-2/2	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
6	ST71	F03-2/3	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
7	ST72	F03-2/4	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
8	ST73	F03-2/5	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
9	ST74	F03-2/6	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
10	ST75	F03-2/7	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
11	ST76	F03-2/8	Toman/Bemir	6-k; LV selekcijas līnija
12	ST77	F 03-3/1	Rostovskij 908/Oksamit	6-k; LV selekcijas līnija

13	ST78	F 03-3/2	Rostovskij 908/Oksamit	6-k; LV selekcijas līnija
14	ST79	F 03-3/3	Rostovskij 908/Oksamit	6-k; LV selekcijas līnija
15	ST80	F 03-3/5	Rostovskij 908/Oksamit	6-k; LV selekcijas līnija
16	ST81	F 03-3/6	Rostovskij 908/Oksamit	6-k; LV selekcijas līnija
17	ST82	F 03-3/7	Rostovskij 908/Oksamit	6-k; LV selekcijas līnija
18	ST83	KWS Flemming	Vācija	SĪN standars
19	ST84	KWS Wallance	Vācija; SĪN standarts	SĪN standars
20	ST85 - I	Franču biol.zm/ Jumara//Keeper	F8 (23), LV populācija	6k; pārsvarā agri, gari, 6k, ir lapu plankumainības
21	ST86 - I	Elmira/Jumara//Keeper	F8 (23), LV populācija	>6k; pārsvarā 6k, samērā akotaini, agri, maz rinhosporioze
22	ST87 - I	z.m. Elmira/Jumara //Meridian	F4 (23), LV populācija	2k/6k; TGM, raža, agri
23	ST88 - I	z.m. Elmira/Jumara //Franču biol/Jumara /3/Oregon (?) HB=sajaukts-PL?	F4 (23), LV populācija	2k/6k; TGM, raža, agri, tilpummasa.
24	ST89 - I	Oregon HB pop	ASV, populācija	kailgr
25	ST90 - II	Franču biol.zm/ Jumara//Keeper	F8 (23), LV populācija	6k
26	ST91 - II	Elmira/Jumara//Keeper	F8 (23), LV populācija	>6-k
27	ST92 - II	z.m. Elmira/Jumara //Meridian	F4 (23), LV populācija	2k/6k
28	ST93 - II	z.m. Elmira/Jumara //Franču biol/Jumara /3/Oregon (?) HB=sajaukts-PL?	F4 (23), LV populācija	2k/6k
29	ST94 - II	Oregon HB pop	ASV, populācija	kailgraudu
30	ST95 - II	KWS Keeper	Vācija	SĪN standarts, kataloga šķ.

2023. gada rudenī iekārtots ziemas miežu šķirņu lauka izmēģinājums 1.0 m² lauciņos, 1-2 atkārtojumos (2. tabula), lai veiktu sēklas materiāla pavairošanu un uzsāktu hibridizāciju 2024. gada sezonā, jauna selekcijas izejmateriāla radīšanai. Šeit iekļautas (1) ārvalstīs selekcionētas šķirnes, kuras tiks izmantotas kā vecākaugi hibridizācijā; (2) Latvijā un ārvalstīs veidotas hibridās populācijas, no kurām tiks uzsākta elites augu izlase. Veģetācijas perioda laikā genotipiem veiks augu morfoloģisko, fenoloģisko pazīmju, slimību un veldres izturības novērtēšanu, graudu fizikālo un graudu kvalitātes novērtēšanu.

Ziemas miežu šķirnes un selekcijas līnijas 2023./2024. gada lauka izmēģinājumiem saimniecisko pazīmju novērtējumam

N.p.k.	Lauc. #, 2023/24	Genotips	Izcelsme, piezīmes
1 m²; 20 grami/m²			
31	ST1	KWS Higgins	Vācija, LV katalogā, 6-k

32	ST2	KWS Keeper	Vācija, LV katalogā, 6-k
33	ST3	Ernesta	Austrija Edelhofas
34	ST4	Eufemia	Austrija Edelhofas
35	ST5	Edmore	Austrija Edelhofas
36	ST6	Lioba	Vācija, biol. Selekc. Dottenfelderhof; 6-k
37	ST7	Valena	Vācija, biol. Selekc. Dottenfelderhof; 6-k; TGM
38	ST8	HSGW2017-838	Vācija, biol. Selekc. Dottenfelderhof
39	ST9	KWS Flemming	
40	ST10	PR-2 z.m. Elmira/ Jumara	LV; Populācija
41	ST11	PR-3 z.m. WB 158- 35/ Jumara	LV; Populācija
42	ST12	PR-4 Franču biol.z.m./ Jumara	LV; Populācija
43	ST13	PR-5 z.m. Elmira/ Jumara//Franču biol.z.m./ Jumara	LV; Populācija
44	ST14	PR-6 z.m. WB 158- 35/ Jumara//Franču biol.z.m./ Jumara	LV; Populācija
45	ST15	PR-7 Saule/ Milford//PR 6837/3/ z.m. WB 158- 35/ Jumara(Tunika/L- 3118//Otira; H2B/ Jumara)	LV; Populācija
46	ST16	PR-8 ms CCP- //z.m. WB 158- 35/ Jumara	LV; Populācija
47	ST17	PR-11 z.m. WB 158- 35/ Jumara// Franču biol.z.m./ Jumara/3/ Franču biol.z.m./ Jumara// CCP- 1	LV; Populācija
48	ST18	PR-12 ms CCP- 3// z.m.WB 158- 35/ Jumara/ PR- 8847 (PR- 5108/ 7110.131.9/ Freedom (Rubiola/ L- 91))	LV; Populācija
49	ST19	PR-14 WB 158-35/Jumara //Franču biol/Jumara /3/Franču biol/Jumara //CCP-1/4/z.m. Elmira/Jumara//Franču biol/Jumara (F2)	LV; Populācija
50	ST20	PR-16 Elmira/Jumara// Franču biol/Jumara /3/Saule/Milford //PR- 6837/3/ z.m. WB 158-35/Jumara (P2B/Jumara) z/f (F2)	LV; Populācija
51	ST21	UT10201	ASV; Utah universitāte, 6-k
52	ST22	UTWB10406-9	ASV; Utah universitāte
53	ST23	WB11135-1	ASV; Utah universitāte
54	ST24	UTWB11332-2	ASV; Utah universitāte
55	ST25	WB11434-10	ASV; Utah universitāte
56	ST26	UTWB11604-2	ASV; Utah universitāte
57	ST27	UTWB11606-5	ASV; Utah universitāte
58	ST28	UTWB11729-2	ASV; Utah universitāte
59	ST29	UTWB11729-5	ASV; Utah universitāte
60	ST30	UTWB11602-1	ASV; Utah universitāte
61	ST31	UTWB11519-2	ASV; Utah universitāte
62	ST32	UTWB11241-4	ASV; Utah universitāte
63	ST33	UTWB11510-2	ASV; Utah universitāte

64	ST34	UTWB11608-1	ASV; Utah universitāte
65	ST35	UTWB11726-6	ASV; Utah universitāte
66	ST36	UTWB11727-4	ASV; Utah universitāte
67	ST37	UTWB11728-5	ASV; Utah universitāte
68	ST38	UTWB11523-2	ASV; Utah universitāte
69	ST39	UTWB11601-1	ASV; Utah universitāte
70	ST40	UTWB11728-1	ASV; Utah universitāte
71	ST41	L 4378	Bulgārija; H.gr. izturība
72	ST42	Emon	Bulgārija; 2-k
73	ST43	Zagoretz	Bulgārija; 6-k
74	ST44	PG 4458	Bulgārija; 2-k, Un izturība
75	ST45	PG 4436	Bulgārija; 2-k, Un izturība
76	ST46	KWS Meridian	Vācija; LV kataloga šķirne
77	ST47	Lomerit	Vācija; 6-k
78	ST48	LP6-234	Vācija
79	ST49	Magador	
80	ST50	Meteor	Krievija
81	ST51	Moldavskij	Moldāvija
82	ST54	Zimran	Ukraina
83	ST55	Joker	Vācija; 6-k
84	ST56	Lokus	Krievija; 6-k
85	ST57	Siluet	Krievija
86	ST58	Huvido	
87	ST59	Franču biol. Zemn	Francija
88	ST60	KWS Kosmos	Vācija; SĪN standarts 23/24
89	ST61	KWS Keeper	Vācija; SĪN standarts 23/24
90	ST62	KWS Flemming	Vācija
91	ST63	KWS Wallance	Vācija

Kopsavilkums

- ✓ 2023. gadā veiktā darba rezultātā izveidota darba kolekcija, kas iekļauj vairāk nekā 100 Latvijā un ārzemēs selekcionētas šķirnes, hibrīdās populācijas un selekcijas līnijas.
- ✓ Iekārtoti lauka izmēģinājumi saimniecisko pazīmju novērtējumam, sēklas materiāla pavairošanai un hibrīdizācijas programmas uzsākšanai.

Atskaiti sagatavoja:

Dr. agr. Māra Bleidere, vadošā pētniece
Mg.agr. Sanita Švedenberga, zinātniskā asistente

22.01.2023